

Uchwała Nr 0007.52.2016
Rady Miejskiej w Czarnem
z dnia 28 września 2016r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2016r. poz. 446) i art.176 pkt 1, art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U z 2016r. poz. 575)

Rada Miejska w Czarnem
uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czarnego i Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Czarnem
mgr inż. Adam Leszek Breska

RADA MIEJSKA
77-330 CZARNE
woj. pomorskie

Załącznik
do uchwały Nr 0007.52.2016
Rady Miejskiej w Czarnem
z dnia 28 września 2016r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE CZARNE na lata 2016-2018

Wstęp

Najogólniej, pod pojęciem rodzina rozumie się rodziców i dzieci. Rodzina jest podstawową komórką społeczną. To w rodzinie dziecko jest poddawane procesowi socjalizacji, podczas którego przekazywane są i wpajane normy, wartości, wzorce osobowe. Rodzina jako pierwsza instytucja w życiu dziecka świadomie i nieświadomie kształtuje osobowość dziecka i przygotowuje do pełnienia ról społecznych. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia bezpieczeństwo emocjonalne swoim członkom i przystosowuje dzieci do życia w społeczeństwie.

W związku z licznymi zmianami społeczno - gospodarczymi zmieniają się funkcje rodziny, a także jej struktura. Pojawia się coraz więcej rodzin wybierających życie w konkubinacie, rodzin niepełnych, a także rodzin zrekonstruowanych. Przeglądając literaturę tematu można stwierdzić, że rodzinę cechują takie elementy jak: uregulowane formalnie więzi rodzinne, wspólne zamieszkiwanie, wspólna własność, wspólna kultura duchowa. Z uwagi jednak na zmiany struktury rodziny, o których pisano powyżej do celów niniejszego Programu przyjęto definicję rodziny wynikającą z ustawy o pomocy społecznej art. 6 pkt 14 - „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Nadmienić należy, że takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa. Rodziną nazwana zostanie natomiast każda grupa osób, która wykazuje cechy pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym

Współczesna rodzina boryka się w wieloma problemami, zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które czynią rodzinę dysfunkcyjną. Problemy zagrażające rodzinom to m.in. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńczo - wychowawcza, alkoholizm, narkomania, przestępczość. Każdy z tych problemów wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów. Niewypełnianie przez rodzinę prawidłowo swoich funkcji może prowadzić do niedostosowania społecznego dzieci.

Uzasadnionym jest zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia rodzin poprzez rozszerzenie form poradnictwa prawnego, psychologicznego, zawodowego oraz rodzinnego.

W celu skuteczności podejmowanych działań praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy realizować zasadę podstawowej roli wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Wspieranie rodziny, to bowiem działania nakierowane na jej wzmacnianie i rozwój.

Z uwagi na doniosłą rolę rodziny w wychowywaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami i patologiami, to właśnie rodzina powinna być szczególnie wspierana w wypełnianiu swoich funkcji poprzez budowanie programów profilaktycznych, informacyjnych, pomocowych i terapeutycznych, m.in. niniejszego Programu.

1. Podstawy prawne Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016r., poz.446),
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016r. poz. 930).
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015r. poz., 1390),
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2016r., poz. 575)

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

2. Diagnoza demograficzna i społeczna w Gminie Czarne.

Podstawą do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 jest charakterystyka społeczno – demograficzna oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarne.
Z analizy danych dotyczących sytuacji demograficznej i społecznej gminy Czarne wynika, że na terenie gminy zamieszkuje 9 154 mieszkańców: 4 732 kobiet w tym 887 do 18 roku życia i 4 422 mężczyzn w tym 884 do 18 roku życia (dane z Urzędu Miasta i Gminy Czarne na dzień 30.06.2016). Tabela nr 1 prezentuje jak przedstawia się struktura mieszkańców w podziale na płeć. Wynika z niej, że udział procentowy kobiet przewyższa o 1,6% liczbę mężczyzn.

Tabela nr 1. Struktura mieszkańców Gminy Czarne z podziałem na płeć.

Mężczyźni		Kobiety	
Wiek	Liczba	Wiek	Liczba
0-17	884	0-17	887
18-59	2671	18-59	2659
60 i więcej	867	60 i więcej	1186
Razem mężczyźni i kobiety 4 422+ 4 732 = 9 154			

W strukturze mieszkańców z podziałem na wiek - małoletni do ukończenia 18 roku życia stanowią 19,79% wszystkich mieszkańców Gminy Czarne.

Tabela nr 2. Rynek pracy.

Sytuacja na rynku pracy			
	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Bezrobotni ogółem	882	741	678
Bezrobotni długotrwale ogółem	509	428	399
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	135	116	119

Analiza danych zawartych w powyższej tabeli, a dotyczącej lat 2013 – 2015, pozwala wysunąć następujące wnioski w obszarze demograficznym:

– spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (o 204 osoby w 2015 r. w stosunku do 2013 r. tj. 22,13%); a także spadek liczby osób długotrwale pozostających bez pracy o 21,61% w stosunku do danych za 2013 rok;

– liczba osób bezrobotnych ogółem z prawem do zasiłku również uległa obniżeniu w porównaniu do roku 2013.

Bezrobocie oprócz pogorszenia się sytuacji materialnej rodziny powoduje poczucie niepewności jutra, pogłębia konflikty wewnątrzrodzinne i przyczynia się do powstawania dewiacyjnych zachowań członków rodziny. Dłużej trwająca sytuacja bezrobocia może prowadzić nawet do dezintegracji rodziny. Ze statystyk wynika, że w 2015 roku aż 58,85 % zarejestrowanych mieszkańców Gminy Czarne to osoby długotrwale bezrobotne. Pozostawanie bez pracy powoduje ubożenie rodzin i bardzo często jest przyczyną powstania szeregu dysfunkcji (alkoholizm, przemoc, poczucie bezsilności).

Z analizy danych zawartych w rocznych sprawozdaniach z udzielanych świadczeń pieniężnych, w naturze i usługach wynika, że na przestrzeni ostatnich lat - maleje liczba rodzin z terenu Gminy Czarne obejmowanych pomocą społeczną, co obrazuje Tabela nr 3. Na koniec 2015r. liczba osób w tych rodzinach stanowiła około 17% ogółu populacji mieszkańców Gminy Czarne.

W roku 2013 z pomocy społecznej skorzystało 471 rodzin, w których liczba osób wynosiła 1437, natomiast w roku 2015 liczby te wynosiły analogicznie 427 (spadek o 44 rodziny) i 1198 (mniej o 239 osób w rodzinach).

Tabela nr 3. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2013-2015.

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną	Liczba rodzin objętych kontraktem socjalnym
2013	471	1437	158	16
2014	455	1316	152	5
2015	427	1198	147	0

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie odzwierciedla poniższa tabela.

Tabela nr 4. Powody przyznania pomocy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2013		2014		2015	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	357	1064	345	1002	306	813
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	1	1	3	3	15	16
Potrzeby ochrony macierzyństwa	78	414	61	332	76	382
W tym wielodzietność	29	193	30	197	43	252
Bezrobocie	332	1148	319	1028	280	878

Niepełnosprawność	184	501	195	528	178	444
Długotrwała lub ciężka choroba	164	442	190	512	184	484
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	57	197	53	179	55	192
Przemoc w rodzinie	10	40	10	44	15	67
Alkoholizm	27	46	32	64	37	78
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	9	22	3	7	1	2

Z analizy powyższej tabeli wynika również, że główną przyczyną udzielania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem oprócz ubóstwa jest bezrobocie. Bezrobocie, jako powód trudnej sytuacji życiowej, stanowi od kilku lat drugą najliczniejszą grupę osób zgłaszających się o pomoc, dotyczy to 280 rodzin. Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się przemoc w rodzinie, która wzrasta jak zauważyć można w w/w tabeli jako powód przyznania pomocy. Długie pozostawanie bez pracy stymuluje procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieuregulowany tryb życia wyzwalają zachowania dewiacyjne, skierowane na rodzinę oraz lokalne środowisko społeczne. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych – ofiarami przemocy i złego traktowania są najczęściej kobiety i dzieci. Długotrwałe bezrobocie, z jego negatywnymi konsekwencjami psychospołecznymi, wymaga stosowania odpowiednich form oddziaływań

Nierzadko rodziny borykają się z kilkoma problemami, które zakłócają prawidłowe ich funkcjonowanie, obniżają poziom życia i często są źródłem niepożądanych zachowań takich jak przemoc oraz mogą prowadzić do marginalizacji i wykluczenia społecznego członków rodzin. Biorąc pod uwagę powyższe czynniki, mogące stanowić przyczynę dezintegracji rodziny i zagrożenia umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, ustawodawca założył wprowadzenie nowego stanowiska jakim jest asystent rodziny, którego zadania określa art. 15 Ustawy.

Asystenci rodziny podejmują działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Tut. ośrodek zatrudnia 3 asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-tu rodzin od 01 stycznia 2015 roku. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Na dzień 31.12.2015r. w Gminie Czarne nadzorem kuratora sądowego było objętych 32 rodziny, a 16 nieletnich miało nadzór kuratora (dane z Sądu Rejonowego w Człuchowie).

W 2015r. pomocą w formie asystenta rodziny zostało objętych 32 rodziny, w których było 91 dzieci, z czego 13 rodzin zamieszkiwało miejscowości wiejskie: Domisław 6 rodzin, Wyczechy 1 rodzina, Raciniewo 1 rodzina, Sierpowo 2 rodziny, Sokole 1 rodzina,

Krzemieniewo 1 rodzina, Kijno 1 rodzina, natomiast 19 rodzin zamieszkiwało teren miasta Czarne. Na realizację finansowania programu Gmina Czarne wydatkowała środki finansowe w kwocie 112.083zł. W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem pieczy zastępczej w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. W pieczy zastępczej finansowanej przez OPS Czarne znajdowało się 7 dzieci z terenu Gminy Czarne i poniesiono wydatki w wysokości 49 660,69zł, z czego na dwoje dzieci był to wydatek w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, również na dwoje dzieci wydatek w wysokości 30% wydatków na opiekę i wychowanie oraz na troje dzieci wydatek w wysokości 50% wydatków na opiekę i wychowanie. Z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie wynika, że na dzień 31.12.2015r. w pieczy zastępczej pochodzących z terenu Miasta i Gminy Czarne w rodzinach zastępczych było 21 dzieci, natomiast w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 5 dzieci.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznają się także pracownik socjalny. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich a nawet kilkunastoletnich zaniedbań czy też zaniechań.

Dużym wsparciem dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych jest działająca Świetlica środowiskowa „SZANSA”, podstawowym celem działania Świetlicy środowiskowej jest stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca i możliwości spędzania czasu, a także doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego, osobistego i emocjonalnego.

Ważnym elementem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie przedszkole jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej i społecznej. Na terenie miasta i gminy Czarne funkcjonuje jedno Przedszkole Gminne w Czarnem, funkcjonują również oddziały przedszkolne tzw. „zerówki” w Szkole Podstawowej w Krzemieniewie, Wyczechach, Publicznej Szkole Podstawowej w Bińczu oraz Zespole Szkół w Czarnem. Opieką przedszkolną na terenie gminy objętych było 281 dzieci.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych.

Lp.	Placówka oświatowa	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Gminne w Czarnem	174
2.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Krzemieniewie	14
3.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej we Wyczechach	12
4.	Oddział Przedszkolny w Publicznej Szkole Podstawowej Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Bińczu	7
5.	Oddział Przedszkolny w Zespole Szkół w Czarnem	74

Edukację szkolną zapewniają szkoły podstawowe, gimnazja jak również szkoły ponadgimnazjalne, które funkcjonują na terenie miasta i gminy Czarne. Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych.

Organ prowadzący-Gmina Czarne

Lp.	Placówka oświatowa	Liczba uczniów
1.	Zespół Szkół Czarne	392
2.	Gimnazjum Czarne	282
3.	Szkoła Podstawowa Wyczechy	82
4.	Szkoła Podstawowa Krzemieniewo	66
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Bińczu	9
Razem		831

Organ prowadzący- Starostwo Powiatowe Człuchów.

Lp.	Placówka oświatowa	Liczba uczniów
1.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Czarnem	59
2.	Liceum Ogólnokształcące w Czarnem	152
3.	Technikum w Czarnem	70
Razem		281

Placówki oświatowe wspierają także rodziny w sferze opiekuńczo-wychowawczej. Ich celem oprócz edukacji, która jest głównym i priorytetowym zadaniem jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. To szkoła powinna wzmacniać i utrwalać pozytywne wartości, które przekazywane są w rodzinach. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazywanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni się kierować w życiu. Dużo mówi się o szkodliwości nadużywania alkoholu, narkotyków jak również neguje się zachowania przemocowe.

Czynniki dysfunkcyjne, które negatywnie wpływają na funkcjonowanie rodziny nakładają na szeroko rozumianą kadre pomocy społecznej stosowania pracy socjalnej ukierunkowanej na zmiany negatywnych zachowań i poszukiwaniu rozwiązań trudnej życiowej sytuacji. W sytuacjach gdy rodzina nie może poradzić sobie z problemami zachodzi konieczność udzielanie jej pomocy m.in. poprzez sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego. Mieszkańcy mogą liczyć na wsparcie pedagoga, psychologa, terapeuty leczenia uzależnień, prawnika, terapeuty ds. przemocy w Punkcie Konsultacyjnym Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającym przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnem.

Mówiąc o rodzinie musimy spojrzeć na nią szerzej nie tylko ograniczając się do tzw. rodzin dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej kraju należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z takich działań naszego państwa jest ustanowienie rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. W ramach tego programu funkcjonuje Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta wydawana jest bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci –do 18-go roku życia lub ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień przez instytucje, które podjęły współpracę w tym zakresie. Dane tych instytucji zostały umieszczone na stronie internetowej rodzina.gov.pl. Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem jest realizatorem omawianego zadania. W gminie Czarne na dzień 31.12.2015r. przyznano Karty dla 43 rodzin, wydając bezpłatnie 228 spersonalizowanych Kart każdemu członkowi rodziny wielodzietnej spełniającej warunki określone w ustawie.

Dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej cieszą się przedsięwzięcia organizowane przez Czarneńskie Centrum Kultury. Szereg imprez lokalnych, biesiad, rajdów, pikników daje możliwość wspólnego spędzania czasu z rodziną.

Analiza stanowi podstawę do określenia na jakich płaszczyznach życia rodzin należy podjąć działania, aby rodzina prawidłowo zaczęła funkcjonować i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju młodego człowieka. Wobec tak zawiłych i skomplikowanych problemów wskazane jest zastosowanie pracy socjalnej prowadzonej w celu wypełnienia i wzmocnienia zmiany.

Profilaktyka rodzinna musi być rozumiana jako interdyscyplinarne działania i wsparcie ze strony służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

3. Cel główny Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

„Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”

4. Cele szczegółowe.

1. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwie funkcje opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci.
2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
4. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.
5. Zapewnienie dostępu do różnego rodzaju form aktywizacji zawodowej rodziców biologicznych, opiekunów dzieci w tym rodziców, opiekunów dzieci w wieku do lat 3.

5. Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

1. Zatrudnienie zgodnie z ustawą asystentów rodziny i zapewnienie możliwości podnoszenia ich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach i ich finansowanie.
2. Kierowanie asystenta do pracy z rodziną, przygotowanie planu pracy z rodziną i jego realizacja.
3. Zagwarantowanie rodzinom biologicznym możliwości korzystania z poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik).
4. Współpraca ze specjalistami w zakresie poradnictwa specjalistycznego.
5. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym – współpraca m.in. z Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Zapobieganie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
7. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.
8. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie ustalenia działań mających na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej.
9. Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
10. Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej.

11. Zapewnienie środków na funkcjonowanie wspierania rodziny na terenie gminy Czarne.
12. Wsparcie rodzin mających trudną sytuację finansową – z systemu zabezpieczenia socjalnego.
13. Współpraca z powiatowy urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach dla rodziców biologicznych, opiekunów w tym rodziców, opiekunów dzieci do lat 3.

6. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Miernik
1.	Zatrudnianie asystentów rodziny w ramach stosunku pracy w ilości zgodnej z zapisami ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.	OPS Czarne	lata 2016-2018	1. liczba asystentów rodziny 2. liczba rodzin przeżywających trudności
2.	Zagwarantowanie osobom świadczącym wsparcie na rzecz rodzin warunków umożliwiającym podnoszenie swoich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach oraz samokształceniach, programach	OPS Czarne podmioty organizujące szkolenia PUP	lata 2016-2018	1. liczba szkoleń, programów 2. liczba rodzin przeżywających trudności
3.	Kierowanie asystenta do pracy z rodziną, przygotowanie planu pracy z rodziną, realizacja zadań.	OPS Czarne – asystenci rodziny, pracownicy socjalni w ścisłej współpracy z rodzinami objętymi wsparciem.	lata 2016-2018	1. liczba asystentów rodziny 2. liczba rodzin przeżywających trudności
4.	Nawiązanie współpracy z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny.	OPS Czarne	lata 2016-2018	1. liczba podmiotów
5.	Organizowanie specjalistycznego m.in. poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego	OPS Czarne Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów	lata 2016-2018	1. liczba grup wsparcia 2. liczba rodzin/osób objętych

	na rzecz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.	Alkoholowych.		wsparciem poradnictwa 3. liczba porad 4. liczba specjalistów
6.	Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowych. Wskazanie tym rodzinom dróg wyjścia z trudnej sytuacji poprzez udział w terapii odwykowej, terapii dla sprawców przemocy, terapii dla osób uwikłanych w przemoc, możliwość działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	OPS Czarne Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół Interdyscyplinarny.	lata 2016-2018	1. liczba grup wsparcia 2. liczba rodzin/osób objętych wsparciem poradnictwa 3. liczba udzielonych porad 4. liczba specjalistów
7.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.	OPS Czarne, Kuratorzy sądowi	lata 2016-2018	1. liczba asystentów 2. liczba rodzin przeżywających trudności
8.	Dążenie do reintegracji rodziny poprzez pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny.	OPS Czarne, PCPR-y Kuratorzy sądowi	lata 2016-2018	1. liczba asystentów 2. liczba rodzin przeżywających trudności
9.	Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	Gmina Czarne OPS Czarne	lata 2016-2018	1. liczba asystentów rodziny 2. liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
10.	Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej.	Sąd Rejonowy w Czulchowie, Kuratorzy sądowi, OPS Czarne, PCPR-y, Placówki oświatowe	lata 2016-2018	1. liczba asystentów rodziny 2. liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej 3. liczba rodzin przeżywających trudności
11.	Przystępowanie do rządowych programów wspierania rodziny.	Gmina Czarne OPS Czarne, Ministerstwo	lata 2016-2018	1. liczba programów

		Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		
12.	Wspieranie rodzicielstwa – realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny)	Gmina Czarne, OPS Czarne	lata 2016-2018	1. liczba wydanych kart 2. liczba rodzin korzystających z KDR
13.	Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (festyny, biesiady, pikniki, rajdy)	CCK Czarne Gmina Czarne Organizacje pozarządowe, OPS Czarne.	lata 2016-2018	1. liczba działań, spotkań 2. liczba uczestników
14.	Zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie wspierania rodziny na terenie gminy Czarne.	Gmina Czarne, OPS Czarne	lata 2016-2018	1. wartość środków 2. liczba asystentów
15.	Wsparcie rodzin mających trudną sytuację finansową – z systemu zabezpieczenia socjalnego (np. stypendia szkolne, dodatki mieszkaniowe, pomoc przyznawana na podstawie ustawy o pomocy społecznej, świadczenia rodzinne).	Gmina Czarne OPS Czarne	lata 2016-2018	1. liczba osób, które otrzymało stypendium szkolne 2. liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych 3. liczba osób korzystających z pomocy społecznej 4. liczba osób korzystających z świadczeń rodzinnych
16.	Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach dla rodziców biologicznych, opiekunów w tym rodziców, opiekunów dzieci do lat 3	Gmina Czarne OPS Czarne PUP Człuchów	lata 2016-2018	1. liczba organizowanych szkoleń 2. liczba programów 3. liczba osób uczestniczących w szkoleniach, programach

7. Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018 mogą być środki finansowe pochodzące:

- z budżetu gminy,
- z budżetu państwa,
- ze środków unijnych,
- z darowizn,

8. Beneficjenci Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

1. Rodziny z terenu miasta i gminy Czarne ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnym wychowawczo, rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym.
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.

9. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin z terenu gminy Czarne.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem,
2. Zespół Interdyscyplinarny działający przy OPS Czarne
3. Posterunek Policji w Czarnem,
4. Urząd Miasta i Gminy w Czarnem,
5. Czarneńskie Centrum Kultury w Czarnem,
6. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z siedzibą w OPS Czarne,
7. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej NOVOMED w Czarnem,
8. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PODIMED w Czarnem,
9. Zespół Szkół im. Danuty Siedzikówny ps. "INKA" w Czarnem,
10. Przedszkole gminne w Czarnem,
11. Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie,
12. Szkoła Podstawowa we Wyczechach,
13. Publiczna Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Bińczu,
14. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Czarnem,
15. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie,
16. Zespół Placówek Opiekuńczo Wychowawczych Powiatu Człuchowskiego w Człuchowie,
17. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Integracji Środowiskowej „Szansa” w Czarnem,
18. Zespół Sportowy „Czarni Czarne”,
19. Zespół Sportowy „Sokół Wyczechy”,
20. Zespół Ludowy „Serenada”,
21. Zespół Ludowy „Pomorzanki”,
22. Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie.

10. Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

Koordynatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem przy współpracy:

- Asystentów rodzin,
- Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Policji,

- Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie,
- Sędziów i kuratorów Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich,
- Organizacji pozarządowych,
- Placówek oświatowych i kulturalnych,
- Powiatowy Urząd Pracy

W realizacji swoich działań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet.

Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz do stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

11. Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

Monitoring Programu będzie odbywał się poprzez coroczną ocenę realizacji zadań.

12. Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

- 1) ok. 25% rodzin z ogólnej liczby rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej z terenu gminy zostanie objętych wsparciem asystenta rodziny,
- 2) rodzinom objętym wsparciem asystenta rodziny umożliwi się dostęp do poradnictwa specjalistycznego,
- 3) u ok. połowy rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zauważy się poprawę ich funkcjonowania (lepsze relacje rodzinne, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci i ich stanem zdrowia),
- 4) pozyskanie środków niezbędnych do partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
- 5) ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w szeroko rozumianej pieczy zastępczej,
- 6) konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji.

13. Możliwe zagrożenia, które ograniczają lub uniemożliwiają osiągnięcie założonych efektów Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018.

1. Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku.
2. Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadania może uniemożliwić w pełnym zakresie asystentom rodziny podnoszenie swoich kwalifikacji jak również uniemożliwi zatrudnianie specjalistów, którzy swoimi działaniami mieliby wesprzeć pracę asystenta rodziny. Należy mieć świadomość, że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy szereg nowych zadań nie zabezpieczając środków finansowych na ich realizację.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Czarnem

mgr inż. Adam Leszek Breska